

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра української преси**

Затверджено

на засіданні кафедри української преси
(протокол №1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри –
доц. Ігор Паславський

Силабус з навчальної дисципліни

**«Аналітична журналістика: теорія і практика»,
яку викладають в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика**

Назва дисципліни	«Аналітична журналістика: теорія і практика»
Адреса викладання дисципліни	вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра української преси
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика; спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі дисципліни	Романчук Олег Костянтинівич, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української преси
Контактна інформація викладачів	oleh.romanchuk@lnu.edu.ua ; https://journ.lnu.edu.ua/employee/romanchuk-o-k ; Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 402
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Можливі й онлайн консультації через Skype, Вайбер, Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача, Viber або телефонувати.
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/analitchna-zhurnalistyka.pdf
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Аналітична журналістика: теорія і практика» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 061 – журналістика для освітньої програми «Журналістика», яка викладається в 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна за вибором «Аналітична журналістика: теорія і практика» розроблена таким чином, щоб надати слухачам знання про аналітичну журналістику, зокрема про жанри аналітичної журналістики та методику підготовки аналітичних публікацій.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – надання студентам теоретичних і практичних знань, що стосуються аналітичної журналістики, ознайомити студентів із значенням аналітичної журналістики в сучасному інформаційному просторі, із творчістю відомих журналістів-аналітиків минулого і сучасного Цілі курсу – опанування теоретичних знань про аналітичну журналістику; знання методики роботи над аналітичними текстами; сформувані у студентів знання про теоретичний аспект аналітичної журналістики і виробити практичні навички підготовки публікацій аналітичного характеру.
Література для вивчення дисципліни	Базова література 1. Романчук Олег К. «Не бійсь. Не зраджуй. Не мовчи» : Публіцистика воєнного часу. Вибрані тексти 2014–2019: статті, есе. Львів: Універсум, 2020. 608 с., 7 іл. 2. Романчук О. Росія-Україна: brinkmanship – балансування на межі війни? // Вісник ЛНУ. Серія журналістика. Випуск 47, 2020. 3. Аньєс Ів. Підручник із журналістики. Пишемо для газет. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 544 с. 4. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с.

	<p>5. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дивак М. П. Системний аналіз : метод. посіб. Тернопіль : Тернопіл. акад. народ. господарств. Ін-т комп'ютер. Інформ. технологій, 2004. С. 6. 2. Журналістика: словник-довідник / авт.–уклад. І. Л. Михайлин. Київ: Академ-видав, 2013. 320 с. 3. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. Львів: ПАІС, 2004. 268 с. 4. Кость С. Журналістика і війна: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 414 с. 5. Крейг Р. Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с. 6. Почепцов Г. Г. Контроль над розумом. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. – С. 177. 7. Редакційні принципи Бі-Бі-Сі для авторів випусків новин та інформаційних програм. Київ: ВВС Українська Служба. 2002. 11 с. 8. Рендол Р. Універсальний журналіст. Київ, 2007. 152 с. 9. Романчук О. К. Системний аналіз у журналістиці: Навчальний посібник. Львів: «Універсум», 2008. 312 с. 10. Романчук О. Науково-популярна література в Україні: втрат більше, ніж здобутків // Універсум. 2007. Ч.7–8. 11. Свідзинський А. В. Синергетична концепція культури. Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 696 с. 12. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с. 13. Шмідт Я. Нова мережа: Ознаки, практики і наслідки веб 2.0. Київ: Центр Вільної Преси; Академія Української Преси, 2013. 284 с. 14. Штромайер Г. Політика і мас-медіа. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 303 с.
Обсяг курсу	<p>Денна форма: 32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи</p> <p>Заочна форма: 16 годин аудиторних занять. З них 10 год. лекцій, 6 год. практичних занять, та 74 год. самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичний аспект аналітичної журналістики - природу аналітичних жанрів - основні етапи становлення аналітичної журналістики - тенденцію й особливості аналітичних жанрів цифрової доби - різновиди сучасної аналітичної журналістики <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використати набуті теоретичні знання у підготовці аналітичних публікацій - аналізувати публікації відповідної тематики - критично оцінювати сучасні суспільні процеси - визначати об'єкт для написання аналітичної публікації - шукати джерела для написання аналітичної публікації
Ключові слова	Аналітична журналістика, жанри аналітичної журналістики, методика

	підготовки аналітичних публікацій, системний аналіз, проблема, проблемна ситуація
Формат курсу	Очний/заочний
Теми	Див. СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру за результатами написання письмових робіт і отриманих балів на практичних заняттях
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із журналістикознавчих дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, презентація, дискусія, групова робота, метод проєктів, інтерактивні методи навчання: рольова гра, ситуативна гра (симуляція), метод мозкової атаки, кейс-метод.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проєктор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою (100 балів упродовж семестру).</p> <p>Критерії оцінювання: на 1-7 практичних заняттях студенти можуть отримати по 6 балів, за восьме практичне заняття – 8 балів. Разом – 50 балів.</p> <p>Студенти упродовж семестру повинні виконати 3 письмових завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Написати статтю на тему «Вершинні постаті української аналітики" (за вибором) - 15 балів 2. Написати статтю з приводу певної проблемної ситуації – 15балів 3. Написати есе на тему: «Творчість й аналітика» – 20 балів <p>Відпрацювання і консультування відбувається за графіком, затвердженим і оприлюдненим на кафедрі.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що студентські роботи будуть самостійними, оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших авторів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання.</p> <p>Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Слухачі повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому разі вони зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються усі бали, набрані упродовж семестру (поточне тестування (контрольна), самостійна робота (доповідь) та бали за роботу на практичних і семінарських</p>

	<p>заняттях.</p> <p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Поняття аналітичної журналістики					
1тиждень 2тиждень 3тиждень 4тиждень	Тема 1. Вступна лекція. Мета і завдання курсу. Критерії оцінювання 1.Огляд літератури 2.Історія появи аналітичної журналістики. Причини й наслідки 3.Значення аналітичної журналістики в національному бутті 4.Різновиди аналітичної журналістики	Лекція (4 год) / Практичне заняття (4 год.).	Дивак М. П. Системний аналіз : метод. посіб. / М. П. Дивак. – Тернопіль : Тернопіл. акад. народ. господарств. Ін-т комп'ютер. Інформ. технологій, 2004. – С. 6. Романчук О. К. Системний аналіз у журналістиці: Навчальний посібник / О. К. Романчук. – Львів: «Універсум», 2008. – 312 с.	Завдання №1 Підготувати візуалізацію на тему «Типологія журналістської аналітики» (7 годин) Завдання №2 Підготувати презентацію літератури до теми лекції (7 годин)	2 тижні
5тиждень 6тиждень 7тиждень 8тиждень	Тема 2. Професіограма журналіста-аналітика 1.Аналітик як особистість 2.Фундаментальні знання як основа аналітичної діяльності 3.Вміння концептуально мислити й аргументувати 4.Державницька позиція й патріотизм як світоглядна основа 5.Вершинні постаті української аналітики минулого і сучасного	Лекція (4 год) / Практичне заняття (4 год.).	Дивак М. П. Системний аналіз : метод. посіб. / М. П. Дивак. – Тернопіль : Тернопіл. акад. народ. господарств. Ін-т комп'ютер. Інформ. технологій, 2004. – С. 6 Романчук О. К. Системний аналіз у журналістиці: Навчальний посібник / О. К. Романчук. – Львів: «Універсум», 2008. – 312 с.	Завдання №3 Написати статтю на тему «Вершинні постаті української аналітики» (за вибором) (7 годин) Завдання №4 Підготувати візуалізацію на тему «Жанри аналітичної журналістики цифрової доби» (7 годин)	2 тижні
Змістовий модуль 2. Аналітична журналістика — один із ефективних механізмів спілкування зі світом					
9тиждень	Тема 4. Жанри	Лекція (4 год) /	Почепцев Г. Г. Контроль над розумом. –	Завдання №5	2 тижні

10тиждень 11тиждень 12тиждень	аналітичної журналістики 1.Традиційні аналітичні жанри 2.Сучасні жанри аналітичної журналістики цифрової доби 3.Художньо-публіцистичні жанри як різновид журналістської аналітики 4.Методика роботи над аналітичними текстами 5.Візуалізація в журналістській аналітиці	Практичне заняття (4 год.).	Видавничий дім "Києво-Могилянська академія". – 2012. – 350 с. Глибовець М. М. Штучний інтелект: підруч. для студ. вищих на- вч. закладів / М. М. Глибовець, О. В. Олецький. – К. : – Вид. дім «КМ Академія», 2002. – 366 с.	Написати статтю з приводу актуальної проблемної ситуації в сучасному суспільстві (7 годин) Завдання №6 Підготувати візуалізацію на тему «Суспільство як система» (7 годин)	
13тиждень 14тиждень 15тиждень 16тиждень	Тема 4. Системний аналіз і журналістика 1.Суспільство як система 2.Системний аналіз – зміст, поняття 3.Особливості використання системного аналізу в журналістиці 4.Аналіз і синтез 5.Аналітична журналістика як засіб подоання інформаційного хаосу.	Лекція (4 год) / Практичне заняття (4 год.).	Романчук О. К. Соціальна інформатика: Навчальний посібник / О. К. Романчук. – Львів: «Універсум», 2016. – 224 с. Романчук Олег К. «Не бійсь. Не зраджуй. Не мовчи» : Публіцистика воєнного часу. Вибрані тексти 2014–2019: статті, есе. – Львів: Універсум, 2020. – 608 с., 7 іл.	Завдання №7 Написати есе на тему «Журналістська аналітика: творчість і рутинна» (9 годин) Завдання №8 Підготувати візуалізацію на тему «Особливості використання системного аналізу в журналістиці» (7 годин)	2 тижні